

hogy a kigyósi madarak az uradalmi vadászok u. n. «Laemmergeier»-jei, az az a pusztákat látogató dögészek, *Vultur monachus* L., ritkábban a fakó *Gypes fulvus* Gm. voltak.

M. O. K.

Egy kagylótól megfogott *Hydrochelidon leucoptera*. — A Száva folyónak árterületén (Kupinovo mellett Szerém vármegyében) fekvő és gondozásomra bízott Jasenska nevű terület bejárásánál az a gondolatom támadt, hogy egy *Totanus* vagy valamely más mocsári madarat löjjek.

A tropikus hőség teljesen kiszáritotta a mocsarat, úgy hogy abból legfeljebb csak néhány négyszög ölnyi pocsolya maradt meg, holott rendes körülmények között a víz itt meglehetősen bőven szokott megmaradni. Ezen a megmaradt pocsolyán nagy bámulatomra egy csendesen uszkáló *Hydrochelidon leucoptera*-ra bukkantam. A dolog még szokatlanabbá vált az által, hogy a madár egyedül volt és hogy nem zavarta őt még az én jelenlétem sem.

Ez felköltötte kíváncsiságomat annál is inkább, mert mikor a mocsárhoz értem, a madár még akkor sem kapott szárnyra. Abban a hitben, hogy talán meg van sérülve, beküldtem érte egy fiút — de ime!

Midőn a madarat — mint említém — a sekély vízből és a térdig érő iszaptól kivettük, kitűnt, hogy azt a lábánál egy az Anodontákhoz tartozó kagyló megfogta és pedig úgy, hogy térdesuklója a kagylóban volt.

A kagyló oly erősen össze volt záródva, hogy azt csak nagy erő kifejtése mellett és egy kés segítségével lehetett kinyitni, a mikor aztán a kagyló héja összetört és akkor látni lehetett, hogy a lábszár és csüd esontig át volt vágva és a madárnak ez a két sebe vérzett.

Tegnap (1894. szept. 11) újból egy hasonló példányt kaptam. Ezek olyan esetek, a minőket hosszú szolgálati időm alatt még soha sem figyeltem meg.

Miután a víz — mint azt már említettem — igen sekély volt, feltehető, hogy a madár uszáskor, vagy inkább az iszapon való járásánál lábával a nyitott kagylóba lépett, mire a megzavart állat héját becsukta és a madarat ily módon fogva tartotta.

A kagyló is hasonlóképen ritkán látott nagyságú állat lévén $\frac{1}{2}$ kg. nehéz volt és elfogad-

sebes (Broos), welches mit dem Retyezát in Verbindung gebracht werden kann; den Fall verzeichnete Graf Lázár, nach ihm E. A. Bielz — Die Fauna der Wirbelthiere Siebenbürges etc. p. 23. — Es ist ganz sicher, dass die Vögel von Kigyós «Lämmergeier» der herrschaftlichen Jäger waren, d. h. die Puszten-besuchenden Aasgeier: *Vultur monachus* L., seltener *Gyps fuscus* Gm. U. O. C.

Hydrochelidon leucoptera durch eine Anodonta gefangen. — Bei Begehung meiner Schonung Jasenska im Inundirungsterrain der Save [bei Kupinovo, Comitatus Szerém (Syrmien)] gelegen, kam mir der Gedanke einen *Totanus* oder sonst einen Sumpfvogel zu schießen.

Durch die tropische Hitze ist der unter normalen Verhältnissen wasserreiche Sumpf bis auf eine, einige Quadratklafter grosse Pfütze eingetrocknet, auf der sich zu meinem grossen Erstaunen eine *Hydrochelidon leucoptera* ruhig schwimmend befand, was mich umsomehr befremdete, da dieser seltene Vogel einzeln war und selben meine Gegenwart nicht beirrte.

Hiedurch wurde meine Neugierde rege, namentlich aber dann, als ich an den Sumpf ankam und der Vogel sich nicht erhob. In dem Glauben selber wäre angeschossen, sendete ich einen Knaben den Vogel zu fangen — doch siehe!

Der Vogel war bei der Herausnahme aus dem — wie gesagt — sehr seichtem Wasser, dafür aber kniehochem Schlamme durch eine Muschel, Anodonta, an dem Fuss (Ständer) gefangen und zwar so, dass das Kniegelenk in der Muschel war.

Die Muschel war derart geschlossen, dass selbe nur mit Mühe und mit einem starken Messer geöffnet wurde, bei welcher Operation natürlich auch die Schale zerbrach; es zeigte sich nachher, dass so der Ober- wie der Unterschenkel bis auf das Bein eingeschnitten waren und der Vogel aus diesen Wunden blutete.

Gestern (den 11 Sept. 1894) wurde mir abermals ein solches Exemplar gebracht. Dies ist ein Fall, der mir während meiner langen Dienstzeit noch nicht vorkam.

Da dass Wasser — wie gesagt — sehr seicht war, so ist anzunehmen, dass der Vogel beim Schwimmen, vielmehr beim Treten des Schlammes mit dem Ständer in die offene Schale kam und das Thier wegen dieser Beunruhigung die Schale schloss und hiedurch den Vogel gefangen hielt.

ható magyarázatot nyújt arra nézve, hogy a madár ezzel a terhhel egyáltalában nem emelkedhetett fel a magasba. *Havliček J.*

Loxia bifasciata rubrofasciata Magyarorszáiban új jelenség. — Gyűjteményemben a czimben jelezett madárnak — idős ♂ — egy szép bőrét őrzöm, melyet Kocyan Antal erdész úr 1884 januárius 7-kén Árvamegyében Oraviczen gyűjtött.

Villa Tannen Hof, Hallein mellett 1894. júniusban. *v. Tschusi-Schmidhoffen.*

Helyreigazítás.

Anser erythropus L. — Az «Aquila» kettős füzetének 50-ik lapján a «Tetrao tetrix L. és *Anser brachyrhynchus* BAILL. Erdélyben» című cikkemben a törpe ludnak deák elnevezése helytelen, mi onnan eredt, hogy a *brevirostris* név helyett tévedésből *brachyrhynchus* nevet irtam.

Az általam említett lúd neve tehát magyarul helyesen van közölve, tudományos neve azonban: *Anser brevisostris* KOCH = *A. minutus* NAUM. = *A. erythropus* L.

Az «Aves Hungariae» szerint lövetett ezen faj hazánk Királyhágón túli részében 1833-ban szeptember 8-án, mely még egy más Pest vármegyében lőtt példánnyal a magyar nemzeti muzeumban van felállítva, az erdélyi részekben az általam talált példány új jelenség.

Nagy-Enyed, 1894 július 4-én. *Csató János.*

A *Hirundo rustica*-ra vonatkozó 1888. évi április hó 31-ki thuni adatot, melyről ön az «Aquila» I—II. füzete 21. oldalán lévő jegyzetben említést tesz, egy svajczi kis folyóiratról vettük át, mely folyóirat — legnagyobb sajnálatomra — jelenleg nincs a kezemügyében, hogy megállapíthassam, vajjon sajtóhiba-e az? Épen úgy, mint ön, én is késői adatnak tartom azt; mindazonáltal lehetséges, hogy itt egy kivételes esettel van dolgunk, mert az ottani vidéken eléggé gyakran megesik, hogy az érkezés bizonyos években többé-kevésbé késik. Így magam láttam, hogy a fecskék tavasszal egy védett hegyszakadéokban néha 2—3 hétre is letelepedtek, addig, mig néhány kilométernyire feljebb a hőmérsék és az időjárás kedvezővé nem vált. Egyébiránt majd tájékoztatom magam e dolog lényege felől s akkor alkalmilag közlöm azt önnek is.

Valavran (Genève mellett) 1894. június 27.

Fatio V.

Die Muschel war ebenfalls ein selten grosses Exemplar und war $\frac{1}{2}$ Kilogramm schwer, also erklärlich, dass der Vogel mit dieser Last sich nicht in die Luft erheben konnte. *J. Havliček.*

Loxia bifasciata rubrifasciata neu für Ungarn. — In meiner Sammlung befindet sich ein schöner Balg eines rothbindigen Kreuzschnabels (♂ ad.), von Herrn Revierförster Anton Kocyan herrührend, welchen derselbe den 7. Februar 1884 in Oravitz (Árva) gesammelt hatte.

Villa Tannen Hof b. Hallein, im Juni 1894.

v. Tschusi zu Schmidhoffen.

Berichtigung.

Anser erythropus L. — Im Doppelhefte der «Aquila», pag. 50, im Artikel: «Tetrao tetrix L. und *Anser brachyrhynchus* BAILL.» habe ich den lateinischen Namen der Gans irrig angegeben; u. z. habe ich statt «*brevirostris*» irrthümlich «*brachyrhynchus*» geschrieben. Die Benennung der angeführten Gans ist also ungarisch richtig gegeben, die wissenschaftliche ist jedoch: *A. brevisostris* KOCH = *A. minutus* NAUM. = *A. erythropus* Linné. Laut «Aves Hungariae» wurde dieser Vogel jenseits des Königssteiges (eigentlich Ungarn) im Jahre 1833 am 8. Sept. im Pester Com. erlegt und befindet sich das Expl. in der Sammlung des Nat. Museums. Das von mir angeführte Exempl. ist für die siebenbürg. Landestheile neu.

Nagy-Enyed den 4. Juli 1894.

Johann v. Csató.

La date du 31 avril pour Thoun en 1888, à propos d'*Hirundo rustica*, dont vous parlez p. 21. en note, a été fourni par un petit journal suisse, que je n'ai malheureusement pas sous la main pour vérifier s'il y a un erreur d'impression. Elle me paraît, comme à vous, bien tardive, mais il se pouvait qu'il y ait là un cas exceptionnel, car il arrive assez souvent, dans le pays que — dans certaines années — les arrivées sont plus ou moins retardées. J'ai vu les hirondelles rester quelquefois stationnaires au printemps dans une gorge abritée, pendant 2 à 3 semaines, alors que la température ou le temps n'était pas favorable à quelques kilomètres de là. Je m'informerai du reste au sujet à donnée et vous en reporterai à l'occasion.

Valavran (près Genève) 27. VI. 1894.

V. Fatio.